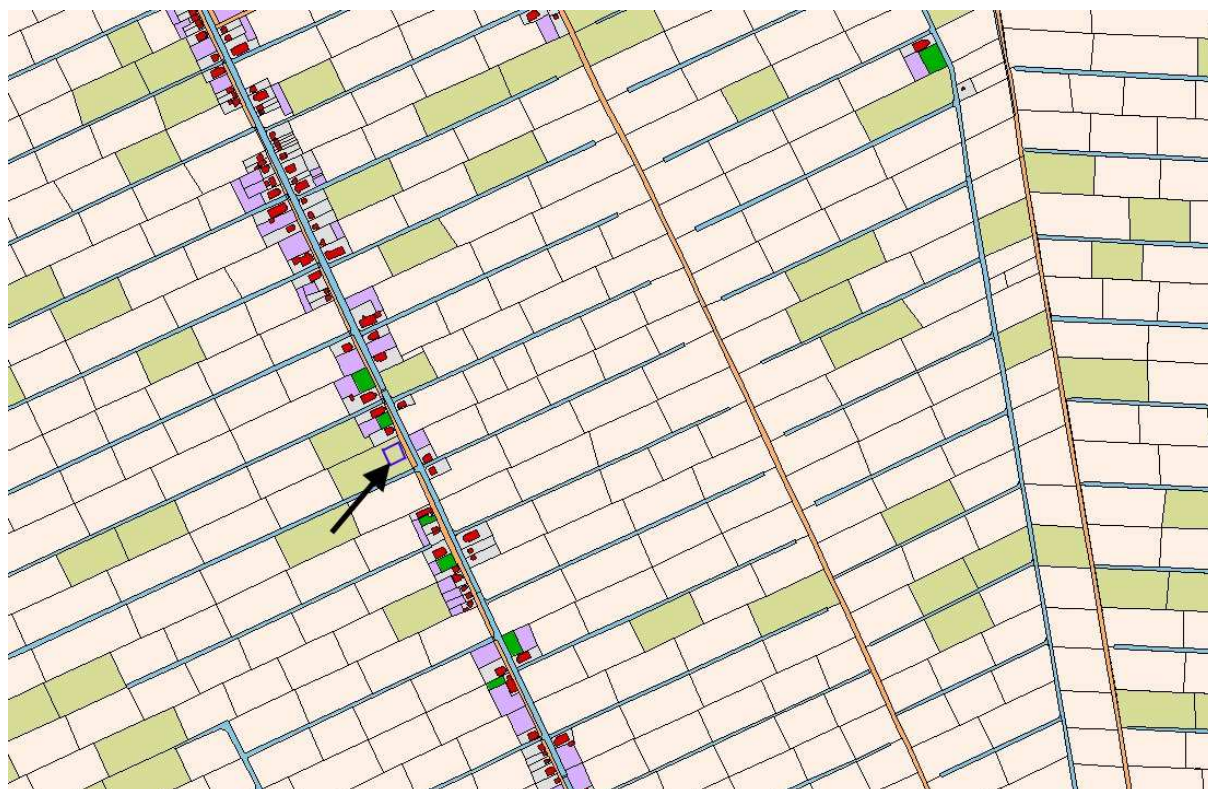

Dorpsstraat tussen 228 en 230 te Kiel Windeweer (gem. Hoogezand-Sappemeer)

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Het plangebied en de omgeving zoals weergegeven op de kadastrale minuut (hisgis.nl)

Administratieve gegevens

provincie: Groningen

gemeente: Hoogezand-Sappemeer

plaats: Kiel-Windeweer

toponiem: Dorpsstraat tussen 228 en 230

bevoegd gezag: gemeente Hoogezand-Sappemeer

opdrachtgever: gemeente Hoogezand-Sappemeer

centrumcoördinaat: 248611 - 569506

kaartblad: 12 E

onderzoeksmeldingsnummer: 62639

beheer documentatie: Libau, Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, gemeente Hoogezand-Sappemeer en E-depot

uitvoerder: Libau

auteur: M. van Geffen MA

autorisatie: drs. J. Molema

rapport: 14-184

telefoon: 050-3126545

fax: 050-3123362

e-mail: info@libau.nl

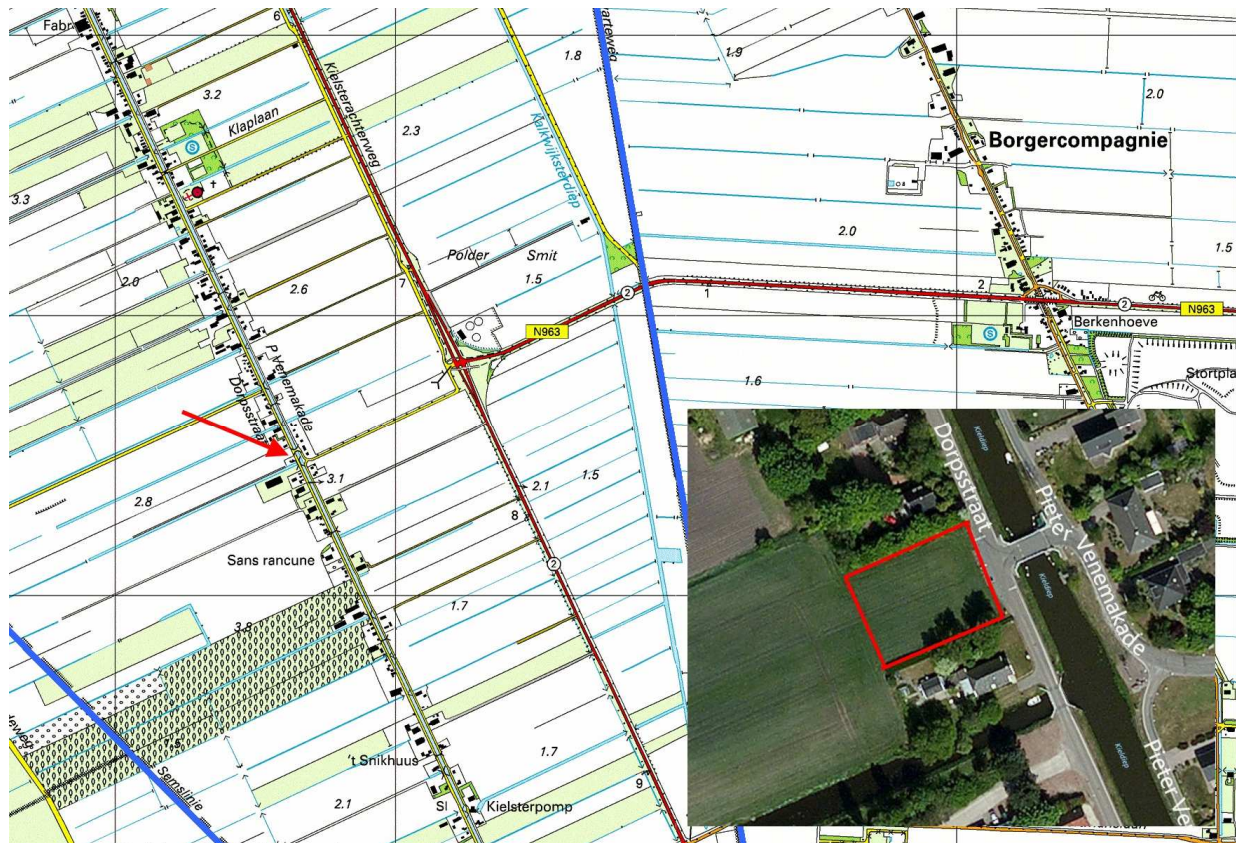

Dorpsstraat tussen 228 en 230 te Kiel Windeweer (gem. Hoogezand-Sappemeer)

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Planvoornemen

In opdracht van de gemeente Hoogezand-Sappemeer, vertegenwoordigd door dhr. H. Berghuis, is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor het perceel tussen Dorpsstraat 228 en Dorpsstraat 230 te Kiel Windeweer. De aanleiding voor het onderzoek is het voornemen om op dit perceel een woning te realiseren. De omvang van de woning en de wijze van funderen is nog niet bekend. Het gebied waar de ingrepen gaan plaatsvinden, wordt hieronder verder aangeduid als plangebied.

Figuur 1: De locatie van het plangebied is aangegeven met een rode pijl (bron: topografische atlas Groningen). In de inzet een recente luchtfoto waarop met een rood kader het plangebied is aangegeven (bron: bing.com/maps).

Informatie

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van het dubbeldorp Kiel-Windeweer. De dorpen De Kiel en Windeweer werden omstreeks 1647 gesticht als veenkolonie (Brood et al, 1999). De venen in en rondom Kiel-Windeweer waren eigendom van de stad Groningen.

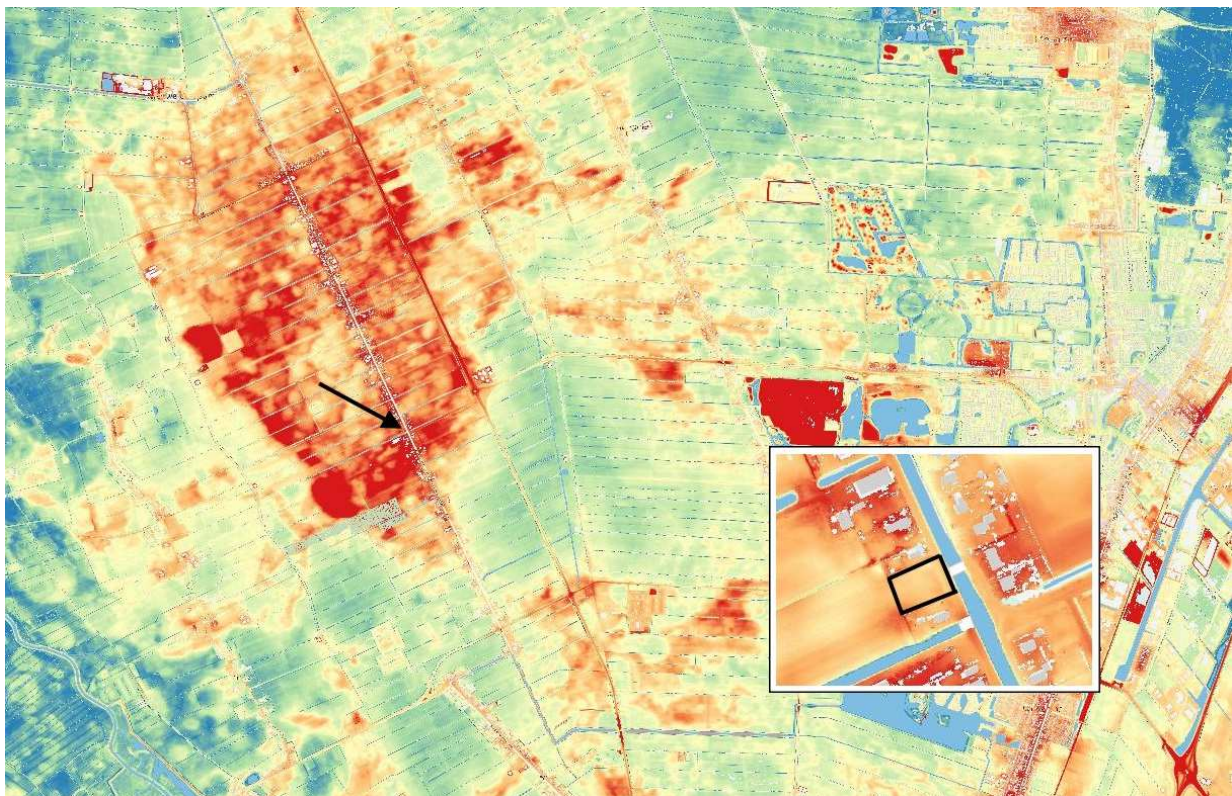
Het plangebied ligt in een gebied met pleistocene dekzanden. Deze dekzanden werden in de laatste fase van het paleolithicum en in het mesolithicum door de mens bewoond. Bewoningsresten uit deze perioden bevinden zich vooral op relatief hooggelegen, goed ontwaterde gronden, zoals dekzandkoppen en -ruggen. Door voortschrijdende vernatting van het milieu trad veengroei op. Vanaf de bronstijd was het gehele tegenwoordige veenkoloniale gebied met veen bedekt.

In de middeleeuwen ging de mens zich bezighouden met het ontginnen van deze veengebieden, primair ten behoeve van het creëren van landbouwgebied (landbouw op veengrond). Vanaf de late 16de eeuw werd het veen op industriële wijze ontgonnen en afgegraven. Brandstofwinning en het gelijktijdig creëren van landbouwgronden waren toen het doel. De ontginningen bij Kiel Windeweer behoren tot deze laatste categorie. Door de vererving en de daarop volgende verdroging en oxidatie van het restveen ligt het prehistorische maaiveld nu weer aan de oppervlakte, of is nog net bedekt met een dunne laag restveen.

Volgens de fysisch geografische kaart van de provincie Groningen ligt het plangebied op een dekzandwieling (code Nw1). Deze dekzandwieling wordt omgeven door een veenkoloniale ontginningsvlakte, al dan niet met restveen (codes Ov3 en (o)Ov4; zie bijlage Fysisch geografische kaart). De geomorfologische kaart laat een vergelijkbaar beeld zien. Deze kaart geeft aan dat het plangebied op een ten dele met veen bedekte dekzandwieling ligt (code 3L10) en dat deze wieling is omgeven door een veenkoloniale ontginningsvlakte (code 2M44; zie bijlage Geomorfologische kaart). Volgens de bodemkaart bestaat de bodem in het plangebied uit moerige podzolgronden met een veenkoloniaal dek en een moerige tussenlaag (code iWpc; zie bijlage Bodemkaart). De aanwezigheid van podzolbodems duidt op goede ontwatering van het dekzand. Dergelijke locaties waren in de prehistorie zeer geschikt voor bewoning.

Op de kaart van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) is goed te zien dat het plangebied op een hoger deel van het landschap ligt. In en rondom Kiel Windeweer is duidelijk het reliëf van het pleistocene dekzandlandschap te zien. De aanwezigheid van dit microreliëf wijst erop dat het prehistorisch loopoppervlak en de daarin aanwezige archeologische resten nog grotendeels intact zijn. Binnen het plangebied zelf is geen microreliëf waarneembaar (zie figuur 2 inzet). Dit duidt op mogelijke egalisatie van het perceel.

Figuur 2: Het plangebied en omgeving op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN). De locatie van het plangebied is aangegeven met een zwarte pijl. In de inzet is een detailopname weergegeven waarop met een zwart kader het plangebied globaal is aangegeven.

Het plangebied is niet geregistreerd op de Archeologische Monumenten Kaart (AMK), noch zijn van het terrein archeologische vondsten bekend (geen registraties in de archeologische database ARCHIS). In de omgeving van het plangebied zijn echter wel acht archeologische terreinen en vijftien archeologische waarnemingen geregistreerd (zie bijlage Kaart archeologie). De archeologische terreinen betreffen mesolithische nederzettingen, waarbij op één terrein ook sporen van een paleolithische nederzetting zijn aangetroffen (AMK-terrein 15306; zie bijlage Uitgebreide rapportage monumenten). De archeologische waarnemingen sluiten aan bij dit beeld. Waarneming 18253 betreft resten uit het paleolithicum en mesolithicum, de overige waarnemingen betreffen alleen resten uit het mesolithicum (zie bijlage Uitgebreide rapportage waarnemingen). De archeologische gegevens wijzen samen met de aardkundige gegevens op aantrekkelijke vestigingsomstandigheden tijdens het paleolithicum en mesolithicum. Daarna is het gebied door de veengroei waarschijnlijk ongeschikt geraakt voor bewoning.

Op de kadastrale minuut uit 1827 (gemeente Hoogezand, sectie C blad 3) is te zien dat het plangebied op dat moment in gebruik was als weiland (zie afbeelding voorblad). Vanaf de topografische militaire kaart uit 1902 wordt

het plangebied afgebeeld als bouwland (watwaswaar.nl). In het plangebied is nooit bebouwing aanwezig geweest.

Overweging en advies

Het plangebied ligt in een gebied dat in het paleolithicum en mesolithicum intensief werd bewoond. Bewoningsresten uit deze perioden bevinden zich vooral op relatief hooggelegen, goed ontwaterde gronden, zoals dekzandkoppen en -ruggen. Door toenemende vernatting van het milieu en de daarmee samenhangende veengroei vanaf het neolithicum werd het gebied onbewoonbaar. In de 17de eeuw werd het veen in dit gebied in ontginning genomen. De dorpen De Kiel en Windeweer werden omstreeks 1647 gesticht en groeiden later aaneen tot Kiel-Windeweer. Door de ontginning en daaropvolgende klink en oxidatie is vrijwel het veen vrijwel geheel verdwenen, waardoor het prehistorisch maaiveld weer aan het oppervlak ligt.

Uit hoogtegegevens blijkt dat het oude dekzandrelief rondom het plangebied nog grotendeels intact is. Het plangebied zelf maakt echter deel uit van een perceel bouwland en vertoont geen reliëf meer. Dit duidt er op dat het prehistorische maaiveld hier door egalisatie is aangetast. Dit zal onherroepelijk hebben geleid tot aantasting of vernietiging van eventuele archeologische resten.

Op basis van bovenstaande informatie wordt de kans op de aanwezigheid van intacte archeologische resten in het plangebied zeer klein geacht. De geplande werkzaamheden kunnen daarom zonder archeologisch voorbehoud worden uitgevoerd. Mochten tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch archeologische resten worden aangetroffen, dan geldt krachtens de Monumentenwet (1988) een meldingsplicht. Vondsten moeten zo spoedig mogelijk worden gemeld bij de gemeente Hoogezand-Sappemeer en bij Libau.

Bijlagen:

- Fysisch geografische kaart;
- Geomorfologische kaart;
- Bodemkaart;
- Kaart archeologie;
- Uitgebreide rapportage monumenten;
- Uitgebreide rapportage waarnemingen.

Geraadpleegde literatuur, bronnen en kaarten

Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl)

ANWB, 2004. *Topografische Atlas Groningen 1:25.000*. ANWB bv, Den Haag.

Archeologische Monumentenkaart (AMK) van de provincie Groningen

Brood, P., A.H. Huussen & J. van der Kooi, 1999. *Nieuwe Groninger Encyclopedie*. REGIO-Projekt Uitgevers.

Cultuurhistorische Waardenkaart Groningen. Provincie Groningen 2004.

Formsma, W.J., M.G. Buist, W.R.H. Koops, A.T. Schuitema Meijer, E.H. Waterbolk & S. Broekema (redactie), 1976. *Historie van Groningen Stad en Land*. H.D. Tjeenk Willink bv en Bouma's Boekhuis bv, Groningen 1976.

Grote Historische topografische Atlas Groningen ± 1900 – 1930, schaal 1: 25000. Uitgeverij Nieuwland, 2006. Tilburg.

Grote Historische Atlas van Nederland, 1: 50000. Deel 2: Noord-Nederland 1851 – 1851. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1990. Groningen.

Hartman, T. & F.C. Kornack., 1994. *Groningen, gids voor cultuur en landschap*. Uitgeverij Profiel, Bedum.

Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA) versie 3.1. College voor de Archeologische Kwaliteit (www.sikb.nl)

Luchtfoto's Google Earth.

Minuutplans uit het begin van de negentiende eeuw (www.watwaswaar.nl)

Schroor, M & J. Meijering, 2007. *Golden Raand, Landschappen van Groningen*. In Boekvorm Uitgevers, Assen.

Snijders, F.L., 1985. *Fysische geografie in de provincie Groningen*. Milieu- en landschapsonderzoek Provinciaal Planologische Dienst. Groningen.

Stiboka, 1985. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1: 50.000. Blad 7 West Groningen Uitgave 1973* Stiboka, Wageningen (Toelichting gepubliceerd in 1986; kaartopname door A.E. Clingeborg et al.).

Versfelt, H.J. & M. Schroor, 2005. De atlas van Huguenin; militair-topografische kaarten van Noord-Nederland, 1819-1829. Historische inleiding en samenstelling door H.J. Versfelt en M. Schroor. Heveskes Uitgevers/Drentse Historische Vereniging, Groningen/Veendam.

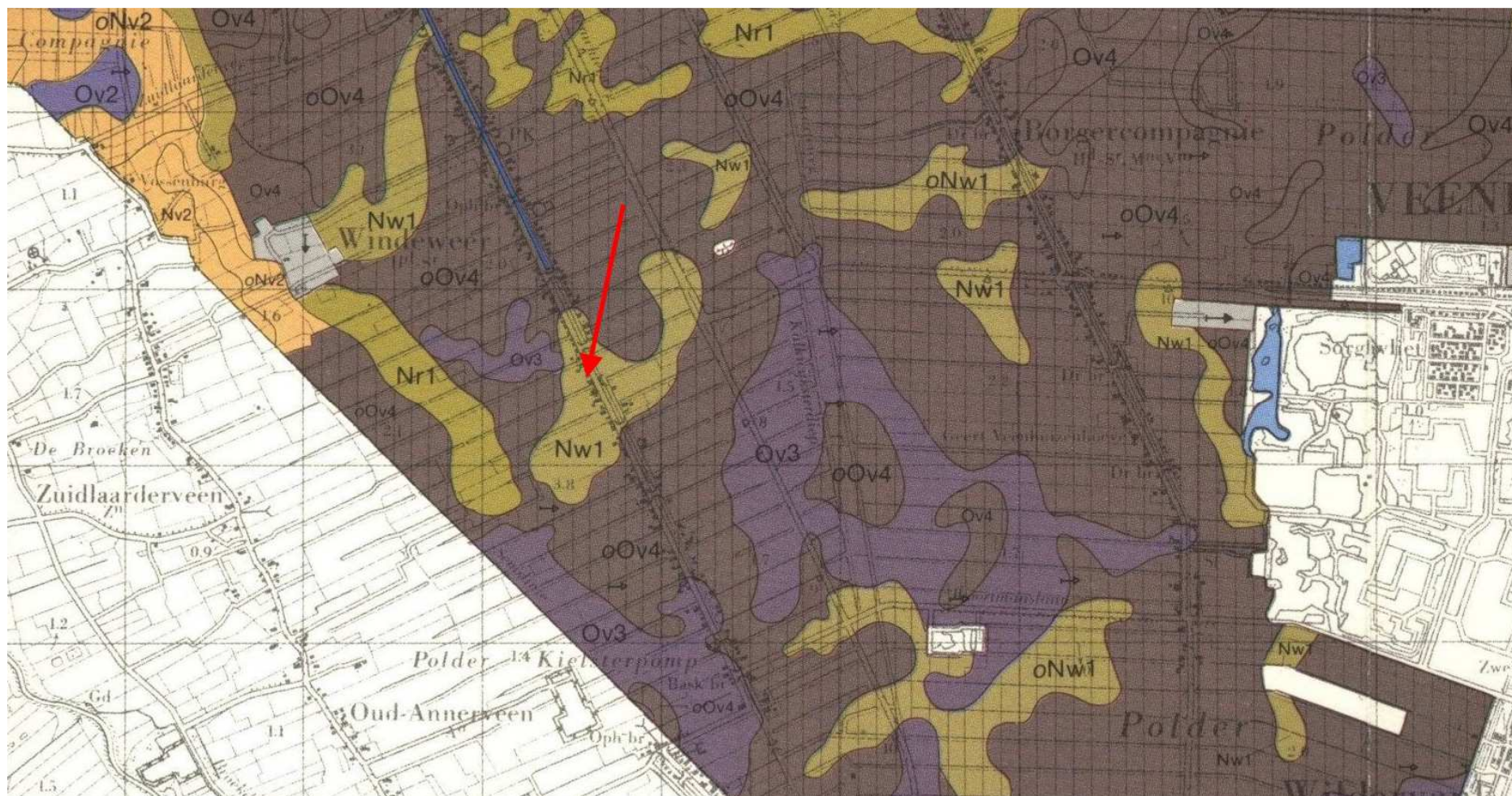
Archeologische periodes

paleolithicum	tot 8800 v.Chr.
paleolithicum vroeg	tot 300000 C14
paleolithicum midden	300000 - 35000 C14
paleolithicum laat	35000 C14 - 8800 v.Chr.
paleolithicum laat A	35000 - 18000 C14
paleolithicum laat B	18000 C14 - 8800 v.Chr.
mesolithicum	8800 - 4900 v.Chr.
mesolithicum vroeg	8800 - 7100 v.Chr.
mesolithicum midden	7100 - 6450 v.Chr.
mesolithicum laat	6450 - 4900 v.Chr.
neolithicum	5300 - 2000 v.Chr.
neolithicum vroeg	5300 - 4200 v.Chr.
neolithicum vroeg A	5300 - 4900 v.Chr.
neolithicum vroeg B	4900 - 4200 v.Chr.
neolithicum midden	4200 - 2850 v.Chr.
neolithicum midden A	4200 - 3400 v.Chr.
neolithicum midden B	3400 - 2850 v.Chr.
neolithicum laat	2850 - 2000 v.Chr.
neolithicum laat A	2850 - 2450 v.Chr.
neolithicum laat B	2450 - 2000 v.Chr.
bronstijd	2000 - 800 v.Chr.
bronstijd vroeg	2000 - 1800 v.Chr.
bronstijd midden	1800 - 1100 v.Chr.
bronstijd midden A	1800 - 1500 v.Chr.
bronstijd midden B	1500 - 1100 v.Chr.
bronstijd laat	1100 - 800 v.Chr.
ijzertijd	800 - 12 v.Chr.
ijzertijd vroeg	800 - 500 v.Chr.
ijzertijd midden	500 - 250 v.Chr.
ijzertijd laat	250 - 12 v.Chr.
Romeinse tijd	12 v.Chr. - 450 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg	12 v.Chr. - 70 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg A	12 v.Chr. - 25 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg B	25 - 70 n.Chr.
Romeinse tijd midden	70 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd midden A	70 - 150 n.Chr.
Romeinse tijd midden B	150 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd laat	270 - 450 n.Chr.
Romeinse tijd laat A	270 - 350 n.Chr.
Romeinse tijd laat B	350 - 450 n.Chr.
middeleeuwen	450 - 1500 n.Chr.
middeleeuwen vroeg	450 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen vroeg A	450 - 525 n.Chr.
middeleeuwen vroeg B	525 - 725 n.Chr.
middeleeuwen vroeg C	725 - 900 n.Chr.
middeleeuwen vroeg D	900 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen laat	1050 - 1500 n.Chr.
middeleeuwen laat A	1050 - 1250 n.Chr.
middeleeuwen laat B	1250 - 1500 n.Chr.
nieuwe tijd	1500 - heden
nieuwe tijd A	1500 - 1650 n.Chr.
nieuwe tijd B	1650 - 1850 n.Chr.
nieuwe tijd C	1850 - heden

Fysisch geografische kaart

Dorpsstraat tussen 228 en 230 te Kiel Windeweer

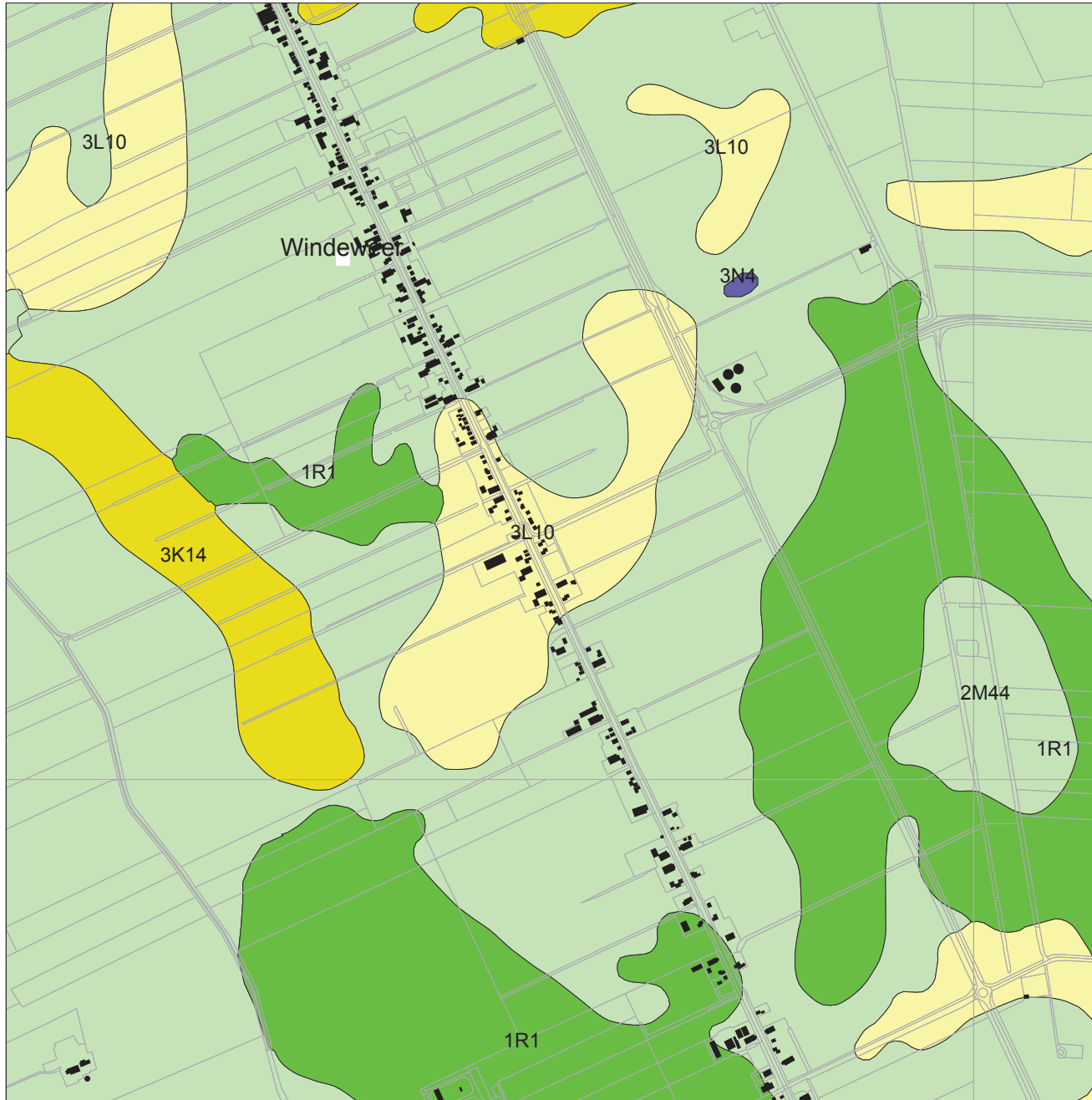
Geomorfologische kaart

Dorpsstraat tussen 228 en 230 te Keil Windeweer

21-07-2014

Libau

250391 / 571076

Legenda

- HUIZEN
- PLAATSNAMEN
- TOP10 ((c)TDN)
- GEOMORFOLOGIE ((c)Alterra)**
 - Wanden
 - Hoge heuvels en ruggen
 - Terpen
 - Hoge duinen
 - Plateaus
 - Terrassen
 - Plateau-achtige vormen
 - Waaivormige glooiingen
 - Niet-waaivormige glooiingen
 - Lage ruggen en heuvels
 - Welvingen
 - Vlakten
 - Laagten
 - Ondiepe dalen
 - Matig diepe dalen
 - Diepe dalen
 - Water
 - Bebouwing
 - Overig (Dijken etc)
- PROVINCIES

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

247101 / 567786

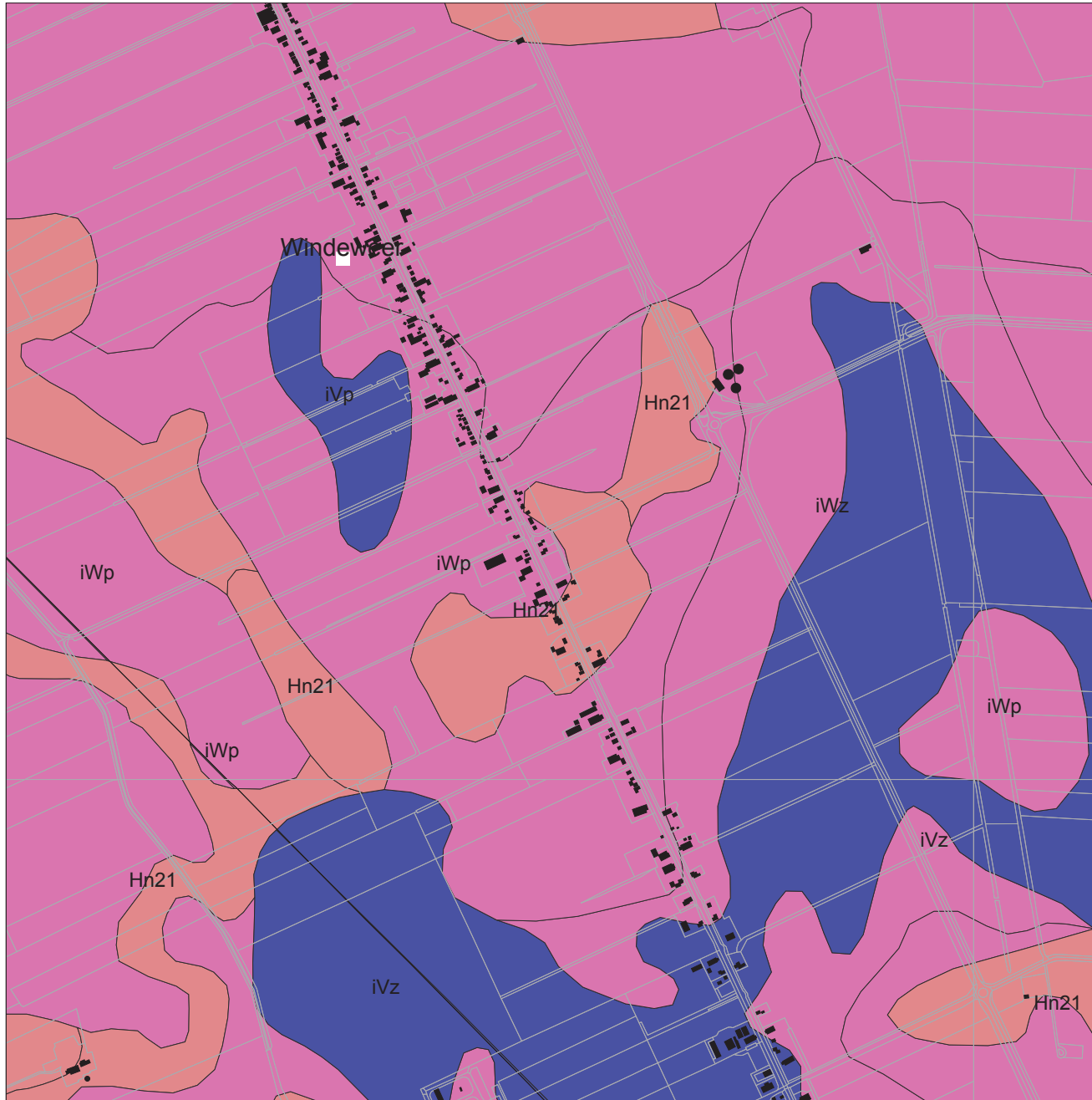
Bodemkaart

Dorpsstraat tussen 228 en 230 te Keil Windeweer

250391 / 571076

Libau

21-07-2014

247101 / 567786

Legenda

- HUIZEN
- PLAATSNAMEN
- TOP10 ((c)TDN)
- PROVINCIES

BODEM ((c)Alterra)

- Associaties
- Brikgronden
- Bebouwing
- Dijk, bovenlandstrook
- Dikke eerdgronden
- Fluviaale afz ouder pleistoceen
- Groeve, gegraven, mijnstort
- Kalksteenverweringsgronden
- Oude rivierkleigronden
- Overige oude kleigronden
- Ondiepe keileemgronden
- Leemgronden
- Zeekleigronden
- Mariene afz ouder pleistoceen
- Niet-gerijpte minerale gronden
- Oude bewoningsplaatsen
- Rivierkleigronden
- Kalkh lutumarme gronden
- Veengronden
- Moerige gronden
- Water, moeras
- Podzolgronden
- Kalkloze zandgronden

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kaart archeologie

Dorpsstraat tussen 228 en 230 te Keil Windeweer

21-07-2014

Libau

250391 / 571076

Legenda

- WAARNEMINGEN
- MONUMENTEN
 - archeologische waarde
 - hoge archeologische waarde
 - zeer hoge archeologische waarde
 - zeer hoge arch waarde, beschermd
- HUIZEN
- PLAATSNAMEN
- TOP10 ((c)TDN)
- PROVINCIES

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

247101 / 567786

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr: 7262 **Oppervlakte:** 22.168 m2
CMA-nr: 12F - 003
Status: Terrein van hoge archeologische waarde
Toponiem: BORGERCOMPAGNIESTER ZWARTEWEG
Plaats: Borgercompagnie
Gemeente: Veendam
Provincie: Groningen
Coördinaten: 249969 / 570483
Terreinbeheerder: Niet van toepassing

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Mesolithicum

Beschrijving

Terrein met sporen van bewoning. Bij een AAI in 1998 werd vastgesteld dat het bodemprofiel ter plaatse matig aangetast was. Er werd een wetenschappelijke waarde van 4 toegekend (zie Niekus 1998).

CAA: 12EN-13.

Veenkoloniaal museum nr. Vm-17 ARC cat. nr. 45.

AAI 1998 ARC (M. Niekus).

Literatuur

NIEKUS, M.J.L.TH. 1998 , in: Een aanvullende archeologische inventarisatie in het landinrichtingsgebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Blok IV

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr: 11841 **Oppervlakte:** 8.631 m2
CMA-nr: 12E - 055
Status: Terrein van zeer hoge archeologische waarde
Toponiem: DORPSSTRAAT
Plaats: Kielwindeweer
Gemeente: Hoogezand-Sappemeer
Provincie: Groningen
Coördinaten: 248964 / 569404
Terreinbeheerder: Niet van toepassing

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Mesolithicum

Beschrijving

Terrein met sporen van bewoning. Bij een AAI in 1998 bleek dat het bodemprofiel geheel gaaf was. Het ARC kende de wetenschappelijke waarde 6 toe (zie Niekus 1998). Ook werd vastgesteld dat de vindplaats doorloopt in het perceel ten noorden van de locatie.

NB controleer grenzen - uitbreiden?

CAA: 12EN-27.

Heeres nr. HS-4.

ARC cat. nr. 18.

AAI 1998 ARC (M. Niekus).

Literatuur

NIEKUS, M.J.L.TH. 1998 , in: Een aanvullende archeologische inventarisatie in het landinrichtingsgebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Blok IV

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	14704	Oppervlakte:	16.121 m2
CMA-nr:	12E - 075		
Status:	Terrein van zeer hoge archeologische waarde		
Toponiem:	KALKWIJKSTERDIEP		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Coördinaten:	249887 / 568682		
Terreinbeheerder:	Niet van toepassing		

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Mesolithicum

Beschrijving

Terrein met daarin sporen van een nederzetting uit vermoedelijk het Mesolithicum. Bij boringen in 1998 bleek de vindplaats gaaf te zijn. Het ARC kende een wetenschappelijke waarde van 6 toe, op grond van de gaafheid, de zeldzaamheid en de onvermengdheid van de bewoning met latere fasen (zie Niekus 1998). In tegenstelling tot wat gebruikelijk is lijkt de vindplaats niet op een dekzandkop/-rug te liggen.

CAA: 12EZ-229 amateurcode KAW-L 77.

ARC cat. nr. 38.

Karteringen voor 1998 amateurs.

Boringen 1998 ARC (M. Niekus).

Documentatie

Type:	Onbekend
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	diversen; onbekend; onderzoek 1998
Type:	Onbekend
Beheerder:	Particulier
Toelichting:	onbekende amateur; vondsten voor 1998; KAW-L 77

Literatuur

NIEKUS, M.J.H.TH. 1998 , in: Een aanvullende archeologische inventarisatie (AAI) in het landinrichtings-gebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Deel IV

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	14706	Oppervlakte:	9.219 m2
CMA-nr:	12E - 076		
Status:	Terrein van zeer hoge archeologische waarde		
Toponiem:	KALKWIJKSTERDIEP		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Coördinaten:	249860 / 568955		
Terreinbeheerder:	Niet van toepassing		

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Mesolithicum

Beschrijving

Terrein met sporen van bewoning. Bij boringen in 1998 bleek de vindplaats gaaf te zijn. Ook werd opnieuw enig vuursteen gevonden, na eerdere vondsten door amateurs. Het ARC kende een wetenschappelijke waarde van 6 toe, op grond van de gaafheid, de zeldzaamheid en de onvermengdheid van de bewoning met latere fasen (Niekus 1998). In tegenstelling tot wat gebruikelijk is lijkt de vindplaats niet op een dekzandkop/-rug te hebben gelegen. Hij beslaat het midden van twee percelen.

CAA: 12EN-71 amateurcode KAW-L 75/76.

ARC cat. nr. 37.

Kartering 1975/1976 (?) amateur.

Boringen 1998 ARC (M. Niekus).

Documentatie

Type:	Onbekend
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	vondsten van 1998; vondstnr. 13
Type:	Onbekend
Beheerder:	Olsthoorn
Toelichting:	vondsten van 1975/76 (?); code KAW-L 75/76

Literatuur

GROENENDIJK, H.A. 1993 , in: Op zoek naar de horizon: landschapsontwikkeling en bewoning in het herin- richtingsgebied Oost-Groningen, 8000 BC - 1000 AD.

NIEKUS, M.J.H.TH. 1998 , in: Een aanvullende archeologische inventarisatie (AAI) in het landinrichtings-gebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Deel IV

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr: 14719 **Oppervlakte:** 10.235 m2
CMA-nr: 12E - 079
Status: Terrein van hoge archeologische waarde
Toponiem: VOSSENBURG-GOLDBERG
Plaats: Kielwindeweer
Gemeente: Hoogezand-Sappemeer
Provincie: Groningen
Coördinaten: 247886 / 569171
Terreinbeheerder: Niet van toepassing

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Mesolithicum

Beschrijving

Terrein met daarin sporen van bewoning uit het Mesolithicum. Bij boringen in 1998 bleek de vindplaats sterk te zijn aangetast. Toch kon het ARC nog een wetenschappelijke waarde van 4 toekennen (zie Niekus 1998). Ook werd enig vuursteen gevonden, naar eerdere vondsten ter plaatse door amateurs. De vindplaats ligt op een zeer markante, noordwest-zuidoost gerichte dekzandrug.

CAA 12EN-77 ARC cat. nr. 22

Karteringen; voor 1998; onbekende amateur Boringen; 1998; ARC (M.Niekus)

Documentatie

Type: Onbekend
Beheerder: Olsthoorn
Toelichting:
Type: Onbekend
Beheerder: Onbekend
Toelichting: onderzoek 1998

Literatuur

NIEKUS, M.J.H.TH. 1998 , in: Een aanvullende archeologische inventarisatie (AAI) in het landinrichtings-gebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Deel IV
GROENENDIJK, H.A. 1993 , in: Op zoek naar de horizon: landschapsontwikkeling en bewoning in het herin- richtingsgebied Oost-Groningen, 8000 BC - 1000 AD.

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	14720	Oppervlakte:	12.822 m2
CMA-nr:	12E - 080		
Status:	Terrein van hoge archeologische waarde		
Toponiem:	OLDER SMIT		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Coördinaten:	249104 / 569871		
Terreinbeheerder:	Niet van toepassing		

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Mesolithicum

Beschrijving

Terrein met daarin sporen van bewoning uit het Mesolithicum. Bij boringen in 1998 bleek de vindplaats sterk te zijn aangetast. Toch kon het ARC een wetenschappelijke waarde van 5 toekennen, op grond van de ensemblewaarde, de landschappelijke ligging en de relatieve onvermengdheid van de bewoning met latere fasen (zie Niekus 1998). In 1998 werd enig vuursteen gevonden, naast eerdere vondsten ter plaatse door amateurs. De vindplaats ligt op een noord-zuid gerichte dekzandrug en loopt door in beide percelen.

CAA 12EN-78 Amateurcode KAW-R 64 ARC cat. nr. 17
Kartering; voor 1998; amateur Boringen; 1998; ARC (M. Niekus)

Documentatie

Type:	Onbekend
Beheerder:	Olsthoorn
Toelichting:	code KAW-R 64
Type:	Onbekend
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	onderzoek 1998

Literatuur

NIEKUS, M.J.H.TH. 1998 , in: Een aanvullende archeologische inventarisatie (AAI) in het landinrichtings-gebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Deel IV
GROENENDIJK, H.A. 1993 , in: Op zoek naar de horizon: landschapsontwikkeling en bewoning in het herin- richtingsgebied Oost-Groningen, 8000 BC - 1000 AD.

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr: 15305 **Oppervlakte:** 20.133 m2
CMA-nr: 12E - 022
Status: Terrein van archeologische waarde
Toponiem: POLDER SMIT; KIELSTERACHERWEG
Plaats: Kielwindeweer
Gemeente: Hoogezand-Sappemeer
Provincie: Groningen
Coördinaten: 249815 / 570188
Terreinbeheerder: Niet van toepassing

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Mesolithicum

Beschrijving

Terrein met een Mesolithische vindplaats op een zandrug, naast een grote laagte.

Bij de AAI van 1998 bleek het terrein geheel te zijn verstoord. Het terrein heeft evenwel archeologische en landschappelijke relaties met nr. 12E-044 (ensemblewaarde) en wordt op die gronden als archeologisch waardevol gehandhaafd (cf Niekus 1998:16).

CAA 12E-22N.
Zie 12E-044.

Documentatie

Type: Kaart
Beheerder: Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting: Begrenzing mon. In CMA.

Type: Brief
Beheerder: Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting: H. Groenendijk, jan. 1985. In CMA.

Type: Memo
Beheerder: Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting: Toevoegingen arch. info t.b.v. AMK. In CMA.

Literatuur

NIEKUS, M.J.L.TH. 1998 , in: Een aanvull. arch. inventar. in het landinrichtingsgeb. Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkol. Deelgeb. Oude Veenkol. Herverk. IV. ARC-rapp.13

Uitgebreide Rapportage Monumenten

Monumentnr:	15306	Oppervlakte:	76.926 m2
CMA-nr:	12E - 044		
Status:	Terrein van archeologische waarde		
Toponiem:	KIELSTERACHERWEG		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Coördinaten:	249247 / 570260		
Terreinbeheerder:	Niet van toepassing		

Complexen

<u>Complextype</u>	<u>Begindatering</u>	<u>Einddatering</u>
Nederzetting, onbepaald	Mesolithicum	Mesolithicum
Nederzetting, onbepaald	Paleolithicum laat B	Paleolithicum laat B

Beschrijving

Terrein met Mesolithische en Laat Paleolithische (Tjonger-elementen) vindplaatsen op een lage zandrug, aan de rand van een grote laagte.

Bodem is verstoord door diepploegen/mengwoelen. In februari 2001 heeft de gemeente evenwel activiteiten door de eigenaar stilgelegd, waarna de provinciaal archeoloog (H. Groenendijk) ter plaatse waarnemingen heeft gedaan. Daarbij werd vastgesteld dat ondanks diepgaande bodembewerking in het verleden nog delen van een gaaf bodemprofiel aanwezig zijn. Mede vanwege de relatieve zeldzaamheid van Laat Paleolithische complexen in dit gebied en de landschappelijke zowel als archeologische relatie met nr. 12E-022 (ensemblewaarde) wordt het terrein als archeologisch waardevol aangemerkt (cf Niekus 1998:16).

CAA 12E-23N.

Documentatie

Type:	Brief
Beheerder:	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting:	H. Groenendijk, jan. 1985. In CMA.
Type:	Kaart
Beheerder:	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting:	Begrenzing mon. In CMA.
Type:	Memo
Beheerder:	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting:	Toevoegingen arch. info t.b.v. AMK. In CMA.
Type:	Brief
Beheerder:	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
Toelichting:	H. Groenendijk 2001-01-24; betreft aanlegvergunning. CMA

Literatuur

NIEKUS, M.J.L.TH. 1998 , in: Een aanvull. arch. inventar. in het landinrichtingsgeb. Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkol. Deelgeb. Oude Veenkol. Herverk. IV. ARC-rapp.13

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	18243	Vondstmelding:		Extern nr:	
Objectcode:	12EN-13			Onderzoeksmelding:	
Coördinaten:	249900 / 570470				
Toponiem:	BORGERCOMPAGNIESTER ZWARTEWEG				
Plaats:	Veendam				
Gemeente:	Veendam				
Provincie:	Groningen				
Vinder/datum:	Particulier / 9999				
Invoerder/datum:	Particulier / 1982				
Beschrijver/datum:	Groenendijk / 04-12-1989				
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Onbekend		
Grondgebruik:	Akkerbouw/tuinbouw/bouwoor	NAP maaiveld:			

Beschrijving

AD 102 VANAF EERSTE HELFT 70-ER JAREN.

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Werktuig/gereedschap (onderdeel)	Beginndatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:			

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Beginndatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:			

Documentatie

Type:	Verslag
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	Verslag Groenendijk

Collectie

Beheerder:	Biologisch Archeologisch Instituut
Toelichting:	Niets ingevuld

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	18253	Vondstmelding:		Extern nr:	
Objectcode:	12EN-22			Onderzoeksmelding:	
Coördinaten:	249350 / 570420				
Toponiem:	HOOGEZAND SAPPEMEER				
Plaats:	Kielwindeweer				
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer				
Provincie:	Groningen				
Vinder/datum:	Particulier / 9999				
Invoerder/datum:	Particulier / 1982				
Beschrijver/datum:	Groenendijk / 01-12-1989				
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Onbekend		
Grondgebruik:	Akkerbouw/tuinbouw/bouwoor	NAP maaiveld:			

Beschrijving

AD 102 EERSTE HELFT 70-ER JAREN.

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Beginndatering:	Paleolithicum laat B: 18000 C14 -8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:	'PALEOL MESO' (E.D.:ZIE GROENENDIJK 1993 (PROEFSCHRIFT),SPECIAAL CAT.NR.11)		
<hr/>			
Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Werktuig/gereedschap (onderdeel)	Beginndatering:	Paleolithicum laat B: 18000 C14 -8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:	'PALEOL MESO' (E.D.: ZIE GROENENDIJK 1993, SPECIAAL CATALOGUSNR. 11)		

Documentatie

Type:	Verslag
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	Verslag Groenendijk

Collectie

Beheerder:	Biologisch Archeologisch Instituut
Toelichting:	Niets ingevuld

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	18254	Vondstmelding:	Extern nr:
Objectcode:	12EN-23		Onderzoeksmelding:
Coördinaten:	249170 / 570150		
Toponiem:	HOOGEZAND SAPPEMEER		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Vinder/datum:	Particulier / 9999		
Invoerder/datum:	Particulier / 1982		
Beschrijver/datum:	Groenendijk / 01-12-1989		
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Onbekend
Grondgebruik:	Akkerbouw/tuinbouw/bouwoor	NAP maaiveld:	

Beschrijving

AD 102 VANAF EERSTE HELFT 70-ER JAREN.ARC cat. nr. 36

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Werktuig/gereedschap (onderdeel)	Beginndatering:	Mesolithicum vroeg: 8800 - 7100 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Eindddatering:	Mesolithicum vroeg: 8800 - 7100 vC
Toelichting:	'PALEOL ENOF MESO' (E.D.: ZIE GROENENDIJK 1993 (PROEFSCHRIFT), CAT. NR. 15)		

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Beginndatering:	Mesolithicum vroeg: 8800 - 7100 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Eindddatering:	Mesolithicum vroeg: 8800 - 7100 vC
Toelichting:	'PALEOL ENOF MESO' (E.D.: ZIE GROENENDIJK 1993 (PROEFSCHRIFT), CAT.NR. 15)		

Documentatie

Type:	Verslag
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	Verslag Groenendijk

Collectie

Beheerder:	Biologisch Archeologisch Instituut
Toelichting:	Niets ingevuld

Literatuur

NIEKUS, M.J.H.TH. 1998 , in: Een aanvullend archeologische inventarisatie (AAI) in het landinrichtings gebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Deel IV

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	18256	Vondstmelding:	Extern nr:
Objectcode:	12EN-25		Onderzoeksmelding:
Coördinaten:	248070 / 568800		
Toponiem:	GOLDBAARG		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Vinder/datum:	Particulier / 9999		
Invoerder/datum:	Particulier / 1982		
Beschrijver/datum:	Groenendijk / 27-11-1989		
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Onbekend
Grondgebruik:	Akkerbouw/tuinbouw/bouwoor	NAP maaiveld:	

Beschrijving

AD 102 VANAF EERSTE HELFT 70-ER JAREN.

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Werktuig/gereedschap (onderdeel)	Beginndatering:	Mesolithicum vroeg: 8800 - 7100 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum vroeg: 8800 - 7100 vC
Toelichting:	'MESO' (E.D.: ZIE GROENENDIJK 1993 (PROEFSCHRIFT), CATALOGUSNR. 14)		

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Beginndatering:	Mesolithicum vroeg: 8800 - 7100 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum vroeg: 8800 - 7100 vC
Toelichting:	'MESO' (E.D.: ZIE GROENENDIJK 1993 (PROEFSCHRIFT), CAT. NR. 14)		

Documentatie

Type:	Verslag
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	Verslag Groenendijk

Collectie

Beheerder:	Biologisch Archeologisch Instituut
Toelichting:	Niets ingevuld

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	18258	Vondstmelding:	Extern nr:
Objectcode:	12EN-27		Onderzoeksmelding:
Coördinaten:	248950 / 569380		
Toponiem:	KIELWINDEWEER		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Vinder/datum:	Particulier / 9999		
Invoerder/datum:	Particulier / 1982		
Beschrijver/datum:	Groenendijk / 27-11-1989		
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Onbekend
Grondgebruik:	Akkerbouw/tuinbouw/bouwoor	NAP maaiveld:	

Beschrijving

AD 102 VANAF EERSTE HELFT 70-ER JAREN.

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Begindatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:			

Documentatie

Type:	Verslag
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	Verslag Groenendijk

Collectie

Beheerder:	Biologisch Archeologisch Instituut
Toelichting:	Niets ingevuld

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	18302	Vondstmelding:	Extern nr:
Objectcode:	12FN-18		Onderzoeksmelding:
Coördinaten:	250410 / 570300		
Toponiem:	VEENDAM		
Plaats:	Veendam		
Gemeente:	Veendam		
Provincie:	Groningen		
Vinder/datum:	Biologisch Archeologisch Instituut / 28-02-1985		
Invoerder/datum:	Particulier / 1989		
Beschrijver/datum:	Groenendijk / 01-01-9999		
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Onbekend
Grondgebruik:	Akkerbouw/tuinbouw/bouwoor	NAP maaiveld:	

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Begindatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:			

Documentatie

Type:	Verslag
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	Verslag Groenendijk

Collectie

Beheerder:	Biologisch Archeologisch Instituut
Toelichting:	Niets ingevuld

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	40237	Vondstmelding:	Extern nr:
Objectcode:	12EN-78		Onderzoeksmelding:
Coördinaten:	249100 / 569875		
Toponiem:	POLDER SMIT		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Vinder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Invoerder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Beschrijver/datum:	Niekus / 1998		
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Dekzandrug/dekzandplateau
Grondgebruik:	Onbekend	NAP maaiveld:	

Beschrijving

KAW-R 64ARC cat. nr. 17vondstnummer 12AAI door het ARC. Bij boringen bleek de vindplaats sterk te zijn aangetast. Toch kon een wetenschappelijke waarde van 5 worden vastgesteld (zie Niekus1998). De vindplaats ligt op een noord-zuid gerichte dekzandrug. Hij looptdoor in het perceel ten zuiden van de huidige vondstlocatie. De 8 stuks bewerkte vuursteen werden tijdens de AAI gevonden, nadat al eerder op deze plek vondsten waren gedaan. NIEUW CMA-TERREIN VAN MAKEN

Vondsten

Complex:	Stad	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Beginndatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Eindddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:	eerdere vondsten van deze plaats, niet gespecificeerd		

Complex:	Stad	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	6	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Werktuig/gereedschap (onderdeel)	Beginndatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Eindddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:	niet gespecificeerd		

Complex:	Stad	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	1	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Kling	Beginndatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Eindddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:			

Complex:	Stad	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	1	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Kern	Beginndatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Eindddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:			

Documentatie

Type:	Onbekend
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Collectie

Beheerder: Onbekend

Toelichting: eerdere vondsten

Beheerder: Noordelijk Archeologisch Depot

Toelichting: vondsten van 1998; vondstnr. 12

Literatuur

NIEKUS, M.J.H.TH. 1998 , in: Een aanvullende archeologische inventarisatie (AAI) in het landinrichtings gebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Deel IV

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	40238	Vondstmelding:	Extern nr:
Objectcode:	12EN-77		Onderzoeksmelding:
Coördinaten:	247875 / 569175		
Toponiem:	VOSSENBURG/GOLDBERG		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Vinder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Invoerder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Beschrijver/datum:	Niekus / 1998		
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Dekzandrug/dekzandplateau
Grondgebruik:	Onbekend	NAP maaiveld:	

Beschrijving

ARC cat. nr. 22AAI door het ARC. Bij boringen bleek de vindplaats sterk aangetast te zijn. Toch kon nog een wetenschappelijke waarde van 4 worden toegekend (zie Niekus 1998). De vindplaats ligt op een zeer markante, noordwest-zuidoost ge-richte dekzandrug. NIEUW CMA-TERREIN VAN MAKEN

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Beginndatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:	amateurvondsten; aantal en samenstelling onbekend		

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	1	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Schrabber	Beginndatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:	gevonden bij de AAI van 1998		

Documentatie

Type:	Onbekend
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	

Collectie

Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	eerdere vondsten
Beheerder:	Noordelijk Archeologisch Depot
Toelichting:	vondst van 1998; vondstnummer 17

Literatuur

NIEKUS, M.J.H.TH. 1998, in: Een aanvullende archeologische inventarisatie (AAI) in het landinrichtings gebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Deel IV

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	40248	Vondstmelding:	Extern nr:
Objectcode:	12EN-71		Onderzoeksmelding:
Coördinaten:	249850 / 568900		
Toponiem:	KALKWIJKSTERDIEP		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Vinder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Invoerder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Beschrijver/datum:	Niekus / 1998		
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Onbekend
Grondgebruik:	Onbekend	NAP maaiveld:	

Beschrijving

KAW-L 75/76ARC cat. nr. 37AAI door het ARC. Bij boringen bleek de vindplaats gaaf te zijn. Er werden wetenschappelijke waarde van 6 toegekend (zie Niekus 1998). De vindplaats lijkt NIET op een dekzandkop/-rug te hebben gelegen; hij beslaat het midden van twee percelen. NIEUW CMA-TERREIN VAN MAKEN

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Beginndatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:	eerdere vondsten; aantal en samenstelling onbekend		

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	2	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Beginndatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:	gevonden in 1998		

Documentatie

Type:	Onbekend
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	

Collectie

Beheerder:	Noordelijk Archeologisch Depot
Toelichting:	vondsten van 1998; vondstnr. 13
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	eerdere vondsten

Literatuur

NIEKUS, M.J.H.TH. 1998, in: Een aanvullende archeologische inventarisatie (AAI) in het landinrichtings gebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Deel IV

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	40249	Vondstmelding:	Extern nr:
Objectcode:	12EZ-229		Onderzoeksmelding:
Coördinaten:	249900 / 568700		
Toponiem:	KALKWIJKSTERDIEP		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Vinder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Invoerder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Beschrijver/datum:	Niekus / 1998		
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Onbekend
Grondgebruik:	Onbekend	NAP maaiveld:	

Beschrijving

KAW-L 77ARC cat. nr. 38AAI door het ARC. Bij boringen bleek de vindplaats gaaf te zijn. Er werden wetenschappelijke waarde van 6 toegekend (zie Niekus 1998). De vindplaats lijkt NIET op een dekzandkop/-rug te liggen. NIEUW CMA-TERREIN VAN MAKEN

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Begindatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:	eerdere vondsten; aantal en samenstelling onbekend		

Documentatie

Type:	Onbekend
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	

Collectie

Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	vondsten voor 1998

Literatuur

NIEKUS, M.J.H.TH. 1998 , in: Een aanvullende archeologische inventarisatie (AAI) in het landinrichtings gebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Deel IV

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	40257	Vondstmelding:	Extern nr:
Objectcode:	12EN-27		Onderzoeksmelding:
Coördinaten:	248950 / 569380		
Toponiem:	KIEL-WINDEWEER		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Vinder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Invoerder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Beschrijver/datum:	Niekus / 1998		
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Dekzandrug/dekzandplateau
Grondgebruik:	Onbekend	NAP maaiveld:	

Beschrijving

ARC cat. nr. 18HS-4AAI door het ARC. Bij boringen bleek de vindplaats gaaf te zijn. Er werden wetenschappelijke waarde van 6 toegekend (zie Niekus 1998). De vindplaats ligt op drie parallelle, noordwest-zuidoost gerichte dekzandruggen. Hij loopt door in het perceel ten noorden van de locatie.

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	1	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Kern	Begindatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:			

Documentatie

Type:	Onbekend
Beheerder:	Onbekend
Toelichting:	

Collectie

Beheerder:	Noordelijk Archeologisch Depot
Toelichting:	vondstnr. 14

Literatuur

NIEKUS, M.J.H.TH. 1998 , in: Een aanvullende archeologische inventarisatie (AAI) in het landinrichtings gebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien. Deel IV

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr:	40407	Vondstmelding:	Extern nr:
Objectcode:	12EN-43		Onderzoeksmelding:
Coördinaten:	248000 / 568925		
Toponiem:	VOSSENBURG/GOLDBERG		
Plaats:	Kielwindeweer		
Gemeente:	Hoogezand-Sappemeer		
Provincie:	Groningen		
Vinder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Invoerder/datum:	Archaeological Research en Consultancy / 1998		
Beschrijver/datum:	Niekus / 1998		
Verwerving:	Archeologisch: (veld)kartering	Geomorfologie:	Dekzandrug/dekzandplateau
Grondgebruik:	Onbekend	NAP maaiveld:	

Beschrijving

Zeer markante dekzandrug, NW-ZO richting. AAI door ARC met boringen.

Vondsten

Complex:	Nederzetting, onbepaald	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Begindatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:			

Literatuur

NIEKUS, M.J.L.TH. 1998 , in: Een AAI in het landinrichtingsgebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse veenkolonien: Deelgebied Oude Veenkolonien, herverkavelingsblok IV

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr: 47792 **Vondstmelding:** **Extern nr:**
Objectcode: 12EN-85 **Onderzoeksmelding:**
Coördinaten: 249100 / 569975
Toponiem: Kielsterachterweg
Plaats: Hoogezand-Sappemeer
Gemeente: Hoogezand-Sappemeer
Provincie: Groningen
Vinder/datum: HET VEENKOLONIAAL MUSEUM / 24-06-2003
Invoerder/datum: Nijenhuis / 09-10-2003
Beschrijver/datum: HET VEENKOLONIAAL MUSEUM / 9999
Verwerving: Archeologisch: begeleiding **Geomorfologie:** Dekzandrug/dekzandplateau
Grondgebruik: Akkerbouw/tuinbouw/bouwvoor **NAP maaiveld:**

Beschrijving

Reeds tijdens eerder uitgevoerde veldkarteringen is op deze vindplaats (KAW-R64) een groot aantal vuursteenartefacten verzameld.

Archeologisch onderzoek is uitgevoerd in het trace van de aardgasleiding van Hoogezand naar Wildervank. De leiding is gedeeltelijk aan de oostzijde en gedeeltelijk aan de westzijde van de Kielsterachterweg aangelegd om zodoende enkele reeds bekende mesolithische vindplaatsen te vermijden. Het hele trace is na verwijdering van de bouwvoor belopen. Hierbij is bijzondere aandacht besteed aan 2 locaties. Op deze plaatsen is op kleine schaal opgegraven. Hier zijn 2 verschillende waarnemingen van gemaakt (de andere waarneming heeft als nummer 47793).

Hoewel het perceel is gewoeld blijkt de ondergrond tussen de woelssporen nog redelijk ongestoord te zijn.

Vondsten worden nog gedetermineerd en beschreven, tevens zullen monsters uit de haardkuilen gefloteerd worden (dit laatste door Engelise Stuijts, Groningen).

Vondsten

Complex:	Onbekend	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Begindatering:	Paleolithicum laat: 35000 C14 - 8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:	verschillende concentraties		
<hr/>			
Complex:	Onbekend	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	N.v.t.
Materiaal:	Hout/houtskool		
Code algemeen:	Houtskool	Begindatering:	Paleolithicum laat: 35000 C14 - 8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Onbekend	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	4	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Niet van toepassing		
Code algemeen:	Kuil	Begindatering:	Paleolithicum laat B: 18000 C14 -8800 vC
Code specifiek:	haardkuil	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:	voor een groot gedeelte aangeploegd		

Documentatie

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Type: Onbekend
Beheerder: HET VEENKOLONIAAL MUSEUM
Toelichting:

Collectie
Beheerder: HET VEENKOLONIAAL MUSEUM
Toelichting: KAW-R64

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr: 239019 **Vondstmelding:** 239019 **Extern nr:**
Objectcode: 12EZ-306 **Onderzoeksmelding:**
Coördinaten: 247820 / 568520
Toponiem:
Plaats: Zuidlaarderveen
Gemeente: Tynaarlo
Provincie: Drenthe
Vinder/datum: Particulier / 1976
Invoerder/datum: Particulier / 1998
Beschrijver/datum: PROVINCIAAL MUSEUM DRENTHE/DRENTS MUSEUM / 9999
Verwerving: Onbekend **Geomorfologie:** Onbekend
Grondgebruik: Onbekend **NAP maaiveld:**

Beschrijving

Heeft nummer 65 op de meldingskaart 12E van het DMA. De collectie van Heeres (ex-student van het BAI) is nog niet beschreven. Zij bevindt zich in het depot te Nuis. Staat vermeld als Heeres IK op lijst 12E van het DMA.

Vondsten

Complex:	Onbekend	Cultuur:	Onbekend
Aantal:	9999	Toestand:	Onbekend
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Onbekend	Begindatering:	Paleolithicum: tot 8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum: 8800 - 4900 vC
Toelichting:			

Collectie

Beheerder: Provinciaal Depot voor Bodemvondsten Drenthe
Toelichting: Te Nuis

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Waarnemingsnr: 440425 **Vondstmelding:** 424153 **Extern nr:**
Objectcode: 12EN-125 **Onderzoeksmelding:** 27963
Coördinaten: 249217 / 570075
Toponiem: Kielsterachterweg-Oude Tankstation
Plaats: Kielwindeweer
Gemeente: Hoogezand-Sappemeer
Provincie: Groningen
Vinder/datum: Groninger Instituut voor Archeologie / 2008
Invoerder/datum: Scheele / 20-03-2014
Beschrijver/datum: Groninger Instituut voor Archeologie / 2010
Vererving: Archeologisch: booronderzoek **Geomorfologie:** Beek-/rivieroverstromingsvlakte
Grondgebruik: Akkerbouw/tuinbouw/bouwvoor **NAP maaiveld:**

Beschrijving

De archeologische vindplaats strekt zich uit over een lage dekzandkop, de flank en een lageregelegen gebied ten oosten hiervan. Het gebied tussen Kielwindeweer en Borgercompagnie kenmerkt zich door een glooiend landschap met soms grote hoogteverschillen. Verschillende percelen vooral in de nabijheid van Hoogezand zijn geëgaliseerd. Aan de zijde van Veendam is de oorspronkelijke hooglaag verdeling grotendeels bewaard gebleven.

Het herhaaldelijk ploegen heeft ertoe geleid dat een groot percentage van de archeologische resten afkomstig van en direct rondom de dekzandkop is opgenomen in de bouwvoor. In het lager gelegen gebied is de grond verstoord door het mengwoelen in 1994. Tevens is op het hoogste deel van de dekzandkop een reeks smalle greppels gegraven om de ijzerrijke B-horizont te doorbreken en daarmee

de afwatering te verbeteren. Er is rond de Kielsterachterweg weinig beschutting, wat in droge tijden tot zandverstuivingen leidt.

De vondstdichtheid lijkt vooral in het midden van het gebied tussen twee verhogingen wat meer vondsten te bevatten dan de dekzandkop zelf. Het aantal vondsten is voor een nederzettingsterrein aan de lage kant.

Er zijn 274 vondsten gedaan. De samenstelling van de vondsten bestaat uit 246 stuks vuursteen. Er zijn 91 stuks verbrand vuursteen en 155 onverbrand. Daarnaast zijn er 28 stuks houtskool uit het booronderzoek geborgen.

Aan de hand van het aangetroffen materiaal, de stijlkenmerken van de werktuigen in het bijzonder valt het nederzettingsterrein als vroeg/midden mesolithicum te dateren. In het omliggende gebied zijn ook meldingen van laat paleolithische artefacten, echter is hier tijdens de campagne geen bewijs voor aangetroffen. Naast vroeg en midden mesolithische vondsten is er ook materiaal van na de vervening

aangetroffen, dit betreft allemaal materiaal uit de nieuwe tijd en zal waarschijnlijk met stadsafval ter verrijking van de bodem aangevoerd zijn. Met dit materiaal is verder niks gedaan. Het is aannemelijk dat het hier om een nederzettingsterrein gaat.

Aangezien een groot deel van het aangetroffen vuursteen verbrand is zullen er hardplaatsen of hardkuilen aanwezig geweest moeten zijn. Het aantal afslagen en het scala aan geretoucheerde halffabricaten duiden hier eerder op een nederzettingsterrein waar verschillende activiteiten uitgevoerd zijn dan op een tijdelijk jachtkamp of een 'special activities' site.

Vondsten

Complex:	Basiskamp/-nederzetting	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	7	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Werktuig/gereedschap (onderdeel)	Begindatering:	Paleolithicum laat: 35000 C14 - 8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum midden: 7100 - 6450 vC
Toelichting:			

Complex:	Basiskamp/-nederzetting	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	4	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Splintered piece/piece esquillee	Begindatering:	Paleolithicum laat: 35000 C14 - 8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum midden: 7100 - 6450 vC
Toelichting:	potlid		

Uitgebreide Rapportage Waarnemingen

Complex:	Basiskamp/-nederzetting	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	52	Toestand:	Fragment
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Afval	Begindatering:	Paleolithicum laat: 35000 C14 - 8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum midden: 7100 - 6450 vC
Toelichting:	fragmenten		
<hr/>			
Complex:	Basiskamp/-nederzetting	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	34	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Afslag	Begindatering:	Paleolithicum laat: 35000 C14 - 8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum midden: 7100 - 6450 vC
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Basiskamp/-nederzetting	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	14	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Kling	Begindatering:	Paleolithicum laat: 35000 C14 - 8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum midden: 7100 - 6450 vC
Toelichting:			
<hr/>			
Complex:	Basiskamp/-nederzetting	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	84	Toestand:	Compleet
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Afval	Begindatering:	Paleolithicum laat: 35000 C14 - 8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum midden: 7100 - 6450 vC
Toelichting:	splinters		
<hr/>			
Complex:	Basiskamp/-nederzetting	Cultuur:	Niet van toepassing
Aantal:	35	Toestand:	N.v.t.
Materiaal:	Vuursteen		
Code algemeen:	Brok	Begindatering:	Paleolithicum laat: 35000 C14 - 8800 vC
Code specifiek:	Niet van toepassing	Einddatering:	Mesolithicum midden: 7100 - 6450 vC
Toelichting:	brokken + indet		

Documentatie

Type: Opgravingsmap
Beheerder: Noordelijk Archeologisch Depot
Toelichting:

Collectie

Beheerder: Noordelijk Archeologisch Depot
Toelichting: Vuursteen

Literatuur

Pleszynski, A.G.S. & D.C.M. Raemaekers 2010 Een Inventariserend Veldonderzoek (IVO) langs de Kielsterachterweg te Kielwindeweer in de gemeente Hoogezand-Sappemeer, in: Grondsporen 7